

Monumentnummer*: 514524

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 26 juni 2000
Kadaster deel/nr 82942/18

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Apeldoorn Apeldoorn Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Apeldoorn Parken

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Apeldoorn H 9595

Omschrijving**

Inleiding

Deze grote vrijstaande VILLA is gelegen aan de oostzijde van de Bas Backerlaan. De villa is in 1905 gebouwd naar ontwerp van de Apeldoornse architect A. van Driesum Szn. in Overgangsarchitectuur die ondermeer is beïnvloed door de Art Nouveau en de Chaletstijl.

Omschrijving

Het in kruisverband gemetselde, bakstenen pand is opgetrokken op nagenoeg vierkante grondslag en telt twee bouwlagen onder een met rode geglazuurde tuiles du Nord gedekt schilddak. Op de plint, speklagen en ontlastingsbogen na is het pand geheel gepleisterd en wit geschilderd. De uitgemetselde plint is van schoon metselwerk met een waterslaglijst van groen geglazuurde baksteen. De speklagen, segmentbogen en andere details in de gevel zoals een dubbele rij lekdorpeltegels, zijn van groen geglazuurde baksteen. De meeste bovenlichten hebben een gesneden onderdorpel met tandlijst.

De asymmetrisch ingedeelde VOORGEVEL heeft links een risaliet, eindigend in een topgevel met steekkap. De begane grond van het risaliet heeft een ruime rechthoekige houten serre op bakstenen borstwering. Het voorvlak bevat enkelruits schuifdeuren met panelen in de borstwering en 8-ruits bovenlicht. Ter weerszijden een enkelruits raam met 6-ruits bovenlicht. De zijvlakken hebben beide een enkelruits drielicht met in het midden een 8-ruits bovenlicht en links en rechts een 4-ruits bovenlicht. De serre wordt afgesloten met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een houten bakgoot op gesneden consoles en met een gesneden boeiboord daaronder. Boven de serre een balkon met gesneden, gebogen diagonale balusters in Art Nouveau stijl. Het balkon is toegankelijk via een enkelruits stolpdeur met 14-ruits bovenlicht en gepleisterde latei. De topgevel kraagt uit en rust links en rechts op een kleine rondboog in groen geglazuurde baksteen en in het midden op een hoger geplaatste brede segmentboog boven een getoogd tweelicht met enkelruits schuifvenster met 6-ruits bovenlicht. De rondbogen rusten op gepleisterde kraagstenen, evenals de muurstijltjes waartegen de korbeelstellen van het overstek zijn geplaatst. Van het schijnsant is het snijwerk deels verdwenen. De topgevel heeft een gesneden windveer. De voorgevel heeft rechts op de begane grond een enkelruits drielicht met in het midden een 8-ruits bovenlicht en links en rechts een 4-ruits bovenlicht. De verdieping heeft een houten hangende rechthoekige erker op gesneden consoles, waarover een deel van het dak als lessenaarsdak is doorgetrokken. De erker bevat in het voorvlak in het midden een enkelruits stolpraam met 8-ruits bovenlicht en links en rechts een enkelruits venster met 4-ruits schuivend bovenlicht. De bovenlichten hebben gesneden onderdorpels.

De LINKER ZIJGEVEL bevat in het midden een hoog opgaande, door de dakvoet stekende, risaliet met op de begane grond een enkelruits tweelicht met gepleisterde middenstijl en 4-ruits bovenlichten en gepleisterde latei. De verdieping en de zolder hebben een enkelruits tweelicht met 6-ruits bovenlichten en gepleisterde latei. Links en rechts van het risaliet heeft de begane grond een enkelruits schuifvenster met 12-ruits bovenlicht en luiken met oortjes voor de onderramen.

De ACHTERGEVEL heeft rechts een risaliet, eindigend in een topgevel met steekkap. Het risaliet heeft op de begane grond een uitbouw met in het voorvlak links een halfrond meerruits gietijzeren venster en rechts een klein enkelruits venster. Het rechter vlak heeft een houten paneeldeur met 8-ruits bovenlicht. Boven de uitbouw een balkon met houten balustrade met gesneden balusters, toegankelijk via enkelruits schuifdeuren met 14-ruits bovenlicht en luiken met oortjes voor de deuren. Van de bovenste rij ruitjes zijn de middelste drie uitgevoerd als valraampje. De geveltop heeft een tweelicht met gesneden middenstijl en twee schuifvensters met 6-ruits bovenlicht. De geveltop heeft een gesneden boeiboord. Het linker deel van de gevel bevat op de begane grond een schuifdeur en op de verdieping een enkelruits schuifvenster met op de begane grond een 14-ruits en op de verdieping een 12-ruits bovenlicht. Beide met luiken met oortjes voor de onderramen.

De RECHTER ZIJGEVEL heeft op de begane grond in het midden de entree bestaande uit een hardstenen stoep met houten paneeldeur met 8-ruits bovenpaneel en 2-ruits middenpaneel, waarvoor twee smeedijzeren deurroosters in Art Nouveau stijl. Boven de entree heeft de verdieping een enkelruits schuifvenster met 8-ruits bovenlicht.

Het INTERIEUR is vrij gaaf bewaard gebleven en bevat onder meer een vrij complete keuken, terrazzovloeren in keuken en gang/hal. De deur naar de hal heeft een geslepen glaspaneel met een voorstelling van een inham aan zee met bootjes en omzoomd met palmen en een kasteel aan de horizon. De kamers links vóór en rechts vóór hebben een crèmekleurige marmeren of travertijn mantel met ingehakte en vergulde florale motieven, de kamer rechts achter een zwartmarmeren mantel met gelijksoortige motieven. Daarnaast bevat het interieur paneeldeuren en schuifdeuren tussen de voor- en achterkamer links. In de gang een houten trap met gedraaide balusters en een rijk bewerkte trappaal. De stucplafonds op de begane grond bevatten midden- en deels hoekornamenten in Art Nouveau stijl. Het gaat om drie varianten van een model met kastanjebladeren en stilistische motieven. Deze ornamenten zijn vrijwel zeker afkomstig uit het atelier Silberling & Zoon te Sloterdijk.

De villa is vrij gelegen in een ruime tuin, aan straatzijde afgesloten met een eenvoudig ijzeren spijlenhek in Art Nouveau stijl.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

VILLA in Overgangsarchitectuur met invloeden van de Art Nouveau en Chaletstijl uit de periode rond 1905.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en vrijwel gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een villa in Overgangsarchitectuur waarvan de ornamentiek beïnvloed is door de Art Nouveau en de Chaletstijl. Het pand valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten en geavanceerd materiaalgebruik. Karakteristiek zijn onder meer het schijnsparnt, serre en erker en de gesneden kozijn(onderdelen). Er is sprake van een ensemblewaarde als onderdeel van de villawijk de Parken, waarbinnen het pand behoort tot de omstreeks 1900 gangbare villatypen, welke samen met de oudere en later typen en stijlen zeer goed de ontwikkeling van de villabouw weergeven.
- Van stedenbouwkundige waarde door de situering aan de Bas Backerlaan. De laan bezit nog een in vrij gave staat bewaard bestand aan historische huizen, die samen met de vele particuliere en openbare groenelementen een aantrekkelijk, waardevol straatbeeld vormen.
- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Het pand is gebouwd als huisvesting van de nieuwe en kapitaalkrachtige stedelijke elite, die zich bij voorkeur vestigde in kapitale villa's in ruim opgezette romantisch aangelegde villawijken. De Parken behoort tot de grootste en oudste villawijken van dit type in ons land en de aanleg droeg er toe bij dat het aanzien van het dorp en de sociale gelaagdheid van haar bevolking sterk veranderde.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument